

MATEMATIKA

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z matematiky ve složení:

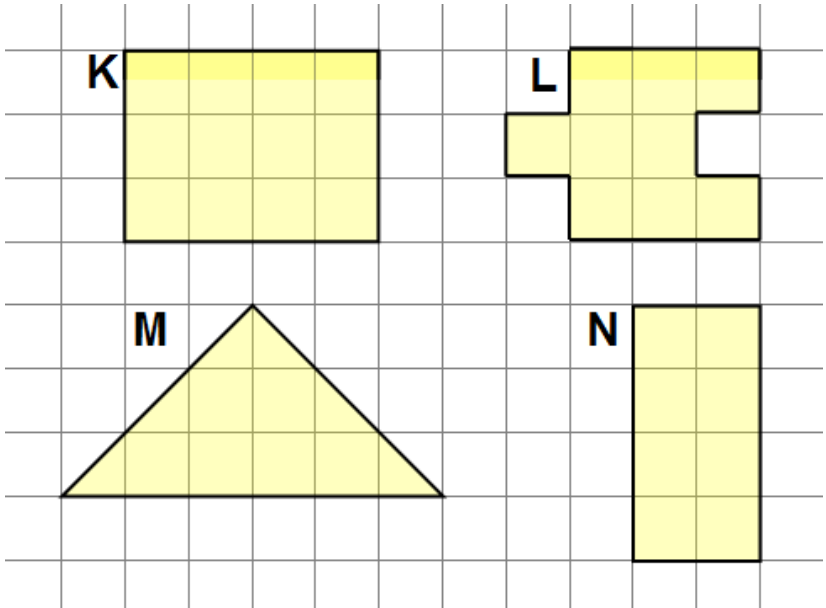

Vedoucí:	Doc. RNDr. Eduard Fuchs, CSc., Přírodovědecká fakulta MU Brno
Koordinátor za VÚP:	RNDr. Eva Zelendová, VÚP Praha
Členové:	Mgr. Helena Fučíková, ZŠ Praha-Hostivař
	Ing. Milan Hausner, ZŠ Lupáčova, Praha 3
	RNDr. Dag Hrubý, Gymnázium Jevíčko
	RNDr. Hana Lišková, VOŠP a SPgŠ Litomyšl
	Mgr. Michaela Pažoutová, ZŠ Praha - Písnice
	Mgr. Dagmar Ryčlová, ZŠ Jesenice
	Mgr. Jitka Topičová, ZŠ a MŠ Regionu Karlovarský venkov, Sadov

MATEMATIKA

1. stupeň

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-08 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
Indikátory	M-5-1-08.1 přečte a zapíše číslo s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy až do miliónu M-5-1-08.2 využívá rozvinutého zápisu čísla v desítkové soustavě do miliónů M-5-1-08.3 porovnává čísla do miliónu M-5-1-08.4 zaokrouhluje čísla do jednoho miliónu s použitím znaku pro zaokrouhlování M-5-1-08.5 užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) M-5-1-08.6 orientuje se na číselné ose v řádu do 1 miliónu M-5-1-08.7 je schopen číselného odhadu a kontroly výsledku M-5-1-08.8 používá kalkulátor při kontrole výsledků
Ilustrační úloha	Zaokrouhli čísla v uvedených číselných řádech: a) Na desítky 57 688 $\doteq$ _____ b) Na tisíce 439 180 $\doteq$ _____ c) Na desetitisíce 7 689 154 $\doteq$ _____ d) Na stovky 57 688 $\doteq$ _____

Vzdělávací obor	Matematika										
Ročník	5.										
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty										
Očekávaný výstup RVP ZV	<i>M-5-2-05</i> čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy										
Indikátory	<i>M-5-2-05.1</i> orientuje se v údajích tabulky a chápe vzájemné souvislosti <i>M-5-2-05.2</i> zapisuje údaje do připravené tabulky nebo diagramu <i>M-5-2-05.3</i> rozlišuje odlišné funkce osy x a y v grafu <i>M-5-2-05.4</i> vyvozuje z grafu další vývoj zobrazené skutečnosti <i>M-5-2-05.5</i> používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech <i>M-5-2-05.6</i> je schopen vyhledat v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumět jim (nejmenší, největší hodnota apod.) <i>M-5-2-05.7</i> používá údaje z různých typů digramů (sloupcový a výsečový) <i>M-5-2-05.8</i> vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, diagram										
Ilustrační úloha	Na informační tabuli o příjezdech vlaků jsou tyto údaje: <table border="1" data-bbox="497 929 1428 1088"> <thead> <tr> <th>Číslo vlaku</th> <th>Směr</th> <th>Pravidelný příjezd</th> <th>Zpoždění (minut)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Os 102</td> <td>Kolín – Český Brod</td> <td>12:35</td> <td>70</td> </tr> </tbody> </table> Vyber z nabídky, v kolik hodin přijede zpožděný vlak: a) 19:35 b) 13:45 c) 13:35 d) 13:05			Číslo vlaku	Směr	Pravidelný příjezd	Zpoždění (minut)	Os 102	Kolín – Český Brod	12:35	70
Číslo vlaku	Směr	Pravidelný příjezd	Zpoždění (minut)								
Os 102	Kolín – Český Brod	12:35	70								
Poznámky k úloze	Červený text ve formulaci výstupu se elektronicky netestuje.										

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-07 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
Indikátory	M-5-3-07.1 určí pouze pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky M-5-3-07.2 porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů M-5-3-07.3 používá základní jednotky obsahu (cm², m²) bez vzájemného převádění
Ilustrační úloha	Na obrázku jsou čtyři rovinné obrazce K, L, M, N. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (ANO), nebo nepravdivé (NE). 1. Obdélníky K a N mají stejný obsah. ANO ☐ NE ☐ 2. Útvary L a M mají stejný obsah. ANO ☐ NE ☐ 3. Obdélník K má větší obsah než útvar L. ANO ☐ NE ☐ Nápověda: OBVOD OBSAH

MATEMATIKA

2. stupeň

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
Indikátory	M-9-1-05.1 využívá daný poměr (včetně postupného poměru) v reálných situacích M-9-1-05.2 stanoví poměr ze zadaných údajů M-9-1-05.3 využívá měřítko mapy, plánu k výpočtu M-9-1-05.4 umí odvodit měřítko mapy, plánu ze zadaných údajů M-9-1-05.5 žák používá při řešení úloh úměru a trojčlenku
Ilustrační úloha	V jakém měřítku je zakreslena mapa, je-li na ní znázorněna trasa od nádraží ke zřícenině čarou délky 30 cm? A) 1 : 2 000 B) 1 : 5 000 C) 1 : 20 000 D) 1 : 50 000

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace														
Ročník	9.														
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty														
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data														
Indikátory	M-9-2-01.1 žák vyhledá podstatné údaje v tabulce a grafu M-9-2-01.2 vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) M-9-2-01.3 zpracuje, porovná, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadání úlohy M-9-2-01.4 pracuje s intervaly a časovou osou M-9-2-01.5 převádí údaje z textu do tabulky, diagramu nebo grafu a naopak M-9-2-01.6 převádí údaje mezi tabulkou, diagramem a grafem M-9-2-01.7 pracuje s pravoúhlou soustavou souřadnic														
Ilustrační úloha	Lucka se starala o králíka a pravidelně ho každý měsíc vážila. Hodnoty si zapisovala do tabulky. <table border="1" data-bbox="443 943 1469 1064"> <thead> <tr> <th>Měsíc</th> <th>únor</th> <th>březen</th> <th>duben</th> <th>květen</th> <th>červen</th> <th>červenec</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Hmotnost [v gramech]</td> <td>200</td> <td>400</td> <td>750</td> <td>1 050</td> <td>1 300</td> <td>1 500</td> </tr> </tbody> </table> 1.1 Určete, jaký je největší měsíční přírůstek hmotnosti králíka. 1.2 Vypočtete, jaký je průměrný měsíční přírůstek hmotnosti králíka. 1.3 Zjistěte, kolik kilogramů bude vážit králík za dalších 5 měsíců, bude-li průměrně přibývat už jen 120 g měsíčně.	Měsíc	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	Hmotnost [v gramech]	200	400	750	1 050	1 300	1 500
Měsíc	únor	březen	duben	květen	červen	červenec									
Hmotnost [v gramech]	200	400	750	1 050	1 300	1 500									

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace										
Ročník	9.										
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru										
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů										
Indikátory	M-9-3-04.1 odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě M-9-3-04.2 určí výpočtem obsah (v jednodušších případech) trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu M-9-3-04.3 určí výpočtem obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu M-9-3-04.4 používá a převádí jednotky délky M-9-3-04.5 používá a převádí jednotky obsahu										
Ilustrační úloha	Ke každému číslu v tabulce vyberte úsečku odpovídající délky. Délka strany čtverce v mřížce představuje 1 délkovou jednotku. <table border="1" style="margin-right: 20px;"> <tr> <td>$\sqrt{8}$</td> <td>A</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td></td> </tr> <tr> <td>$\sqrt{10}$</td> <td></td> </tr> <tr> <td>$\sqrt{5}$</td> <td></td> </tr> <tr> <td>$\sqrt{2}$</td> <td></td> </tr> </table>	$\sqrt{8}$	A	5		$\sqrt{10}$		$\sqrt{5}$		$\sqrt{2}$	
$\sqrt{8}$	A										
5											
$\sqrt{10}$											
$\sqrt{5}$											
$\sqrt{2}$											